

Antti Ojala

SYRJÄKYLIEN NUORISOTYÖ

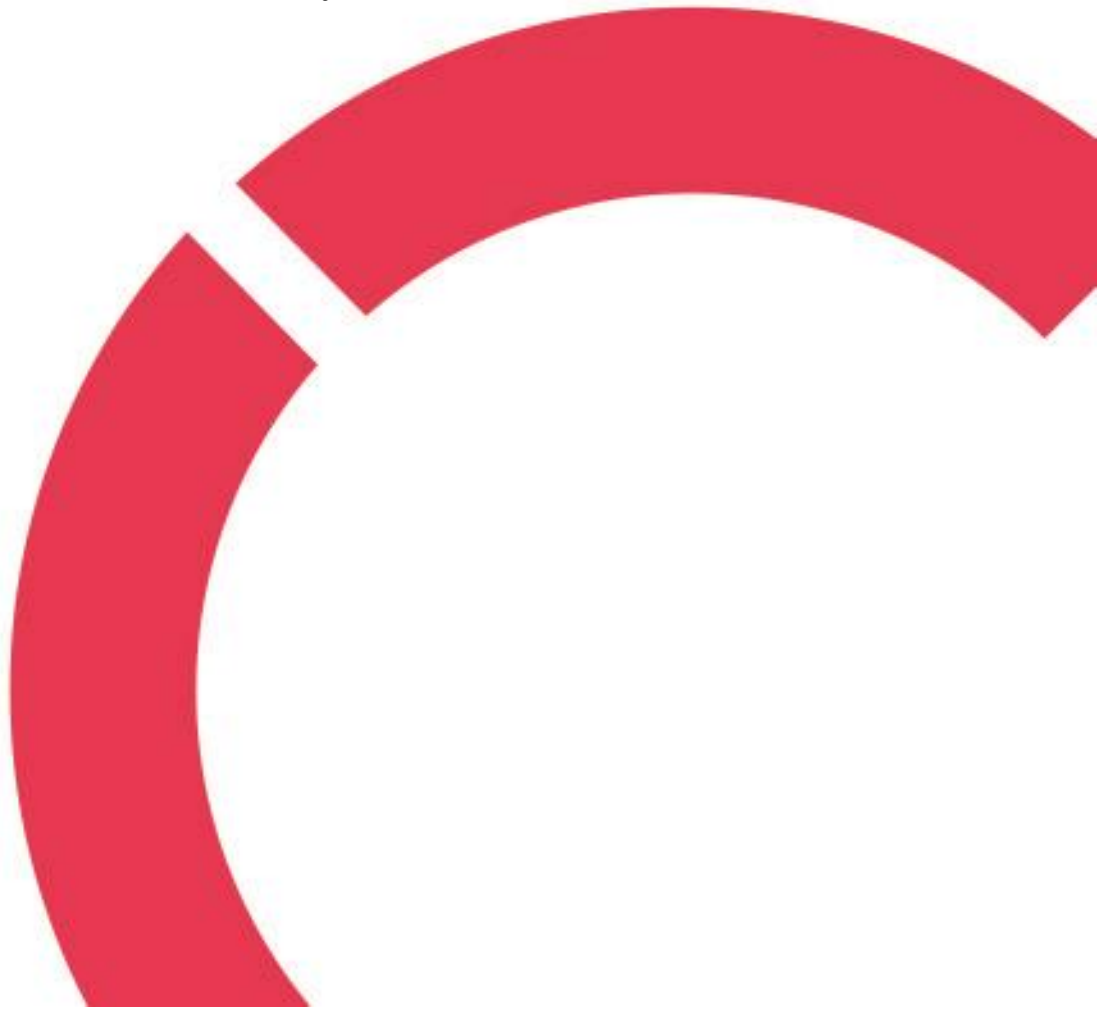
Tavoittavuus ja merkityksellisyys Iitin syrjäkylissä

Opinnäytetyö

CENTRIA-AMMATTIKORKEAKOULU

Yhteisöpedagogi (AMK), kirkon nuorisotyö

Tammikuu 2023

TIIVISTELMÄ OPINNÄYTETYÖSTÄ

Centria-ammattikorkeakoulu	Aika Tammikuu 2023	Tekijä/tekijät Antti Ojala
Koulutus Humanistinen ja kasvatustieteiden ala, yhteisöpedagogi (AMK), kirkon nuorisotyö		☒ AMK ☐ YAMK
Työn nimi SYRJÄKYLIEN NUORISOTYÖ - Tavoittavuus ja merkityksellisyys Iitin syrjäkylissä		
Työn ohjaaja KT Sari Virkkala		Sivumäärä 26 + 5
<p>Tutkimukseni tarkoitus oli kartoittaa Iitin kunnan syrjäisempien kylien nuorisotyön tilannetta, saavutettavuutta ja merkittävyyttä. Iitin kunnan 12–18-vuotiaille, koulupalveluiden piirissä oleville lähetettiin Wilma – viestillä kysely, johon he saivat vastata anonyymisti.</p> <p>Tuloksista kävi ilmi, että iittiläiset nuoret ovat tottuneet siihen, että palvelut ovat pitkänkin matkan päässä. Nuoret olivat halukkaampia kehittämään jo olemassa olevaa nuorisotyötä, kuin tuoda sitä lähemmäs heitä. Tuloksista myös ilmeni, että nuorten mielestä tulisi tarjota enemmän, liikunnallisia toimintoja, kuten maksuton kuntosali yläkouluikäisille.</p>		
Asiasanat Kunta, merkityksellisyys, nuorisotyö, seurakunta, syrjäkylä, tavoittavuus		

ABSTRACT

Centria University of Applied Sciences	Date January 2023	Author Antti Ojala
Degree programme Bachelor of Humanities, Community Educator		
Name of thesis YOUTH WORK IN REMOTE VILLAGES - Reachability and relevance in the remote villages of Iitti		
Centria supervisor Antti Ojala	Pages 26 + 5	
Instructor representing commissioning institution or company Ed.D Sari Virkkala		
<p>The purpose of my research was to map the situation, accessibility, and relevance. A survey was sent to those aged 12–18 in Iitti municipality, who are covered by school services, via Wilma - message, which they could answer anonymously.</p> <p>The results showed that young people from Iitti are used to the fact that services are a long way away. Young people were more willing to develop already existing youth work than to bring it closer to them. The results also showed that young people think more physical activities should be offered, such as a free gym for middle schoolers.</p>		
Key words Parish, municipality, reach, relevance, remote village, youth work		

KÄSITTEIDEN MÄÄRITTELY

Etsivä nuorisotyö

Nuorisotyön muoto, jossa työ keskittyy 15–29-vuotiaisiin nuoriin. Erityistä tukea tarvitsevien nuorten tukemista ja palveluihin ohjaamista.

Erityisnuorisotyö

Nuorisotyön muoto, joka auttaa erityistä tukea tarvitsevia nuoria. Ikähaarukka yleensä 13–29 vuotta. Ongelmia voivat olla mm. päihteet, kiusatuksi tuleminen, rikokset, työttömyys, rikostuomio, syrjäytyminen.

Jalkautuva nuorisotyö

Nuorten pariin, esimerkiksi tapahtumiin jalkautuvia nuorisotyöntekijöitä.

Koulunuorisotyö

Koulussa tapahtuvaa, kohtaavaa nuorisotyötä.

Perusnuorisotyö

Perintäistä nuorisotyötä, nuorten kohtaamista esimerkiksi tilalla, koululla tai muuten vapaa-ajalla.

Syrjäkylä

Tässä opinnäytetyössä syrjäkylä tarkoittaa Iitin kunnan syrjäisempiä kyliä. Käytännössä tämä voi tarkoittaa kaikkia kuntia, joissa asuu alle 20 000 asukasta.

Trolli

Henkilö, joka tahallisesti ärsyttää tai provosoi internet – keskusteluissa.

Wilma

Koulujen ja nuorisotyön käyttämä järjestelmä, jossa voi mm. viestiä oppilaiden kanssa.

TIIVISTELMÄ
ABSTRACT
KÄSITTEIDEN MÄÄRITTELY
SISÄLLYS

1 JOHDANTO	1
2 TUTKIMUSONGELMAT JA MENETELMÄT	2
2.1 Tutkimusongelmat	2
2.2 Tutkimusmenetelmät	2
3 NUORISOTYÖN MERKITYS.....	4
3.1 Vapaa-ajan ja epämuodollisuuden merkitys	4
3.2 Nuorisotyön merkitys kunnalle.....	5
3.3 Nuorisotyön historia.....	5
3.4 Nuorisotyön haasteet.....	5
4 NUORISOTYÖN ERI MUODOT	7
4.1 Etsivä nuorisotyö.....	7
4.2 Koulunuorisotyö.....	8
4.3 Järjestöjen nuorisotyö	8
4.4 Seurakunnan nuorisotyö	9
4.5 Verkkonuorisotyö.....	9
4.6 Lastensuojelu	10
5 SYRJÄKYLIEN NUORISOTYÖ.....	11
5.1 Nuoriso-ohjaajana syrjäkylällä.....	12
5.1.1 Suhteet muihin toimijoihin.....	12
5.1.2 Seurakunnan nuorisotyö syrjäkylällä	13
5.2 Nuorisotyön haasteet pienissä kunnissa	13
6 TUTKIMUKSEN TULOKSET	14
6.1 Minkälaista nuorisotyötä Itissä on?	14
6.2 Minkälaista nuorisotyötä pitäisi Itissä olla, ammattilaisten näkökulmasta?	15
6.3 Millaista nuorisotyötä nuoret itse toivoisivat Ittiin?	15
7 POHDINTA	18
LÄHTEET	20
LIITTEET	
TAULUKOT	
TAULUKKO 1. Sana vapaa	
KUVIOT	
KUVIO 1. Oletko osallistunut nuorisotoimintaan?.....	
KUVIO 2. Millaista toimintaa haluaisit?.....	

1 JOHDANTO

Aloitin työni Iitissä kunnan nuoriso-ohjaajana syksyllä 2022. Iitti on reilun kuuden tuhannen ihmisen asuttama, maalaisidyllinen kunta Päijät-Hämeen maakunnassa. (Iitti.) Lisäksi Iitissä on runsaasti kesäasukkaita: monet järvet ja lyhyt etäisyys ruuhka-Suomesta houkuttelee mökkiläisiä vuosittain. Iittiä voidaan mielestäni pitää syrjäkylänä asukasmäärien perusteella sen maantieteellisestä sijainnista huolimatta.

Iitissä suurin osa palveluista on keskitetty Kausalaan, yhteen Iitin kylistä. Myös kunnan nuorisotyö keskittyy sinne, sillä nuorisotoimen toimistot ja nuorisotila sijaitsevat Kausalassa. Myös yläkoulu, lukio sekä kaksi Iitin alakouluista sijaitsevat Kausalassa. Tästä huolimatta Iitissä on monia kyliä jopa kymmenien kilometrien päässä Kausalasta ja tämä tarkoittaa sitä, että myös nuoria asuu pitkän matkan päässä nuorisopalveluista.

Iitin nuorisotoimessa työskentelee vakituisesti kaksi työntekijää: nuoriso-ohjaaja sekä etsivä nuorisotyöntekijä. Näiden lisäksi yläkoulussa on osa-aikainen koulunuorisotyöntekijä ja nuorisotilalla kolme kerho-ohjaajaa. Etsivän nuorisotyöntekijän asiakaskuntaan kuuluu pääasiassa jo peruskoulunsa päättäneitä nuoria, joten nuoriso-ohjaaja vastaa kunnan perusnuorisotyöstä kokonaisuudessaan. Näiden lisäksi Iitin seurakunnalla on yksi nuorisotyönohjaaja, joka hänkin työskentelee pääasiassa Kausalassa. Nuorisopappi vastaa lähinnä rippikoulutyöstä muiden töidensä ohessa. Kausalan keskustassa on seurakunnan nuortentila, Aikalisä. Aikalisä on auki kaksi kertaa viikossa. (Iitin seurakunta.) Näiden lisäksi kunta järjestää yhdessä seurakunnan kanssa Vuolenkoskella, joka on Kausalan lisäksi toinen Iitin suurimmista kylistä, kerran viikossa nuorten toimintaa. Käytännössä tämä toimii täysin vapaaehtoisten voimin.

Iitissä kirjastoauto kiertää kyliä maanantai-iltaisina, ns. monipalvelupäivinä. Tällöin kirjastoautossa on tavattavissa esimerkiksi kunnanjohtaja, sivistystoimenjohtaja tai nuoriso-ohjaaja. Ensimmäisellä kerralla, kun olin kirjastoauton mukana kiertämässä kyliä, hämmästyin. Kirjastoautossa käy jopa kaksikymmentä 10–13-vuotiasta nuorta illassa. Tämä on käytännössä katsoen ainoa edes etäisesti kunnan nuorisotyötä muistuttava työmuoto, jota tällä hetkellä Iitin muissa kylissä järjestetään. Kirjastoauto saattaa käydä tietyssä kylässä vain kerran kuukaudessa, jolloin nuorten kuukauden kohokohta on kirjastoauton saapuminen. Tällöin mieleeni tuli kaksi asiaa: syrjäkylillä täytyy järjestää myös muuta toimintaa ja tässä on aihe, josta teen opinnäytetyöni.

2 TUTKIMUSONGELMAT JA MENETELMÄT

Tutkimuksen tarkoitus oli selvittää, minkälaista nuorisotyötä Iitissä tällä hetkellä tehdään ja minkälaista toimintaa pitäisi olla sekä nuorten että Iitissä työskentelevien ammattilaisten näkökulmasta.

2.1 Tutkimusongelmat

Tutkimusongelmat olivat:

1. Millaista nuorisotyötä Iitissä tällä hetkellä järjestetään?
2. Millaista nuorisotyötä pitäisi Iitissä olla lasten ja nuorten parissa työskentelevien ammattilaisten näkökulmasta?
3. Millaista nuorisotyötä nuoret itse toivoisivat Iittiin?

Teoriaosiossa käsittelem nuorisotyötä, mikä on nuorisotyön merkitys ja minkälaista nuorisotyötä ylipäätensä on. Käsittelem myös syrjäkylänuorisotyötä omana lukunaan. Pohjaan teoriaa vahvasti kirjallisuuteen, mutta myös ammattilaisten haastatteluihin.

2.2 Tutkimusmenetelmät

Tutkimusmenetelmäksi valikoitui kvalitatiivinen eli laadullinen tutkimusmenetelmä. Koska kvalitatiivisen tutkimuksen lähtökohtana on kuvata oikeata elämää, sopi se mielestäni parhaiten minun tutkimukseni tutkimusmenetelmäksi. (Hirsijärvi, Remes & Sajavaara 1997, 160–161.)

Tutkimus toteutettiin haastatteluilla sekä kyselyillä. Haastateltaviksi valikoituivat koulunuorisotyöntekijä, etsivä nuorisotyöntekijä, seurakunnan nuorisotyönohjaaja sekä nuorisopappi. Näistä haastattelu sopi koulunuorisotyöntekijälle, etsivälle sekä seurakunnan nuorisotyönohjaajalle. Nuorisopappi perusteli tätä sillä, että hänen nuorisotyönsä osuus on niin pieni, että nuorisotyönohjaajansa haastattelu vastaisi kyllä kaikkiin kysymyksiini. Kyselyn lähetin kaikille Iittiläisille 12–18-vuotiaille nuorille, jotka ovat Iitin koulupalveluiden piirissä, eli kaikille, jotka ovat Iitissä alakoulun 5. ja 6. luokilla, yläkoulussa tai lukiossa. Kyselyn toteutin Webropol – sivustolla ja lähetin sen Wilmassa.

Vaikka tutkimus painottui Iittiin, voi tätä opinnäytetyötä soveltaa myös muihin, harvemmin asutettuihin kuntiin ja kyliin.

Tutkimuksesta tulee ilmi syrjäkylillä asuvien nuorten palveluiden tarve. Materiaalia voisi käyttää kaikessa nuorisotyössä, sen suunnittelussa ja toteutuksessa, eritoten toteuttaessa toimintoja syrjäisimmillä kylillä. Pääasiassa tein tutkimuksen kuitenkin itselleni, tueksi omassa työssäni.

3 NUORISOTYÖN MERKITYS

Nuorisotyötä on tehty vasta suhteellisen vähän aikaa ja sitä on tutkittu suhteellisen vähän (Mikkola 1987, 12). Jokaiselle alan ammattilaiselle sen merkitys on itsestään selvä, mutta muille ei välttämättä niinkään. Olen itse toiminut kasvatusalalla, pääasiassa nuorten parissa, nyt noin viisi vuotta. Liian usein kuulee, miten työni on naurettavan helppoa, sehän on vain pelailua nuorten kanssa, ”hengailua” tai ilmaisiin retkiin ja leireihin osallistumista. Tästä tosin voitaneen poissulkea aikani seurakunnan erityisnuorisotyössä, sillä sen merkitystä ei kukaan ole koskaan yrittänyt kyseenalaistaa.

Nuorisotyön ulospäin antama kuva voi ollakin pelaamista nuorisotilalla tai mukava retki huvipuistoon. Siihen tosin kuuluu aika paljon muutakin. Nuorisotilalla pelit ovat vain yksi väline, jolla nuoriin luodaan kontakti. Pelit ovat ikään kuin työkalu. Yhden päiväretken järjestäminen vaatii työntekijältä yleensä tunteja työtä, kun pitää järjestää matkat, varata liput, kerätä ilmoittautumiset ja rahat ja ilmoittaa vanhemmille. Sen lisäksi ohjaaja on vielä retkellä vastuussa toisten lapsista. Mielestäni kuulostaa suhteellisen stressaavalta. Mutta koska nuorisotyö monesti näyttyy ulospäin vain mukavalta, harmittomana toimintana, sen merkityksen todistelu tuntuu varsin turhauttavalta ja esimerkiksi sen valtion tukea on leikattu 1990 – luvulta huomattavasti, vaikka sen tarve on vain kasvanut. (Cederlöf 1998, 11.)

3.1 Vapaa-ajan ja epämuodollisuuden merkitys

Nuorisotyö on tärkeätä, vaikka kouluissa jokainen nuori tulee kohdatuksi. On totta, että koulu, koti ja kaveripiiri vaikuttavat ja muovaavat nuoren elämää. Nuorisotyön tarkoitus on kuitenkin muuta kuin toimia opettajana tai kaverina. Nuorisotyön perimmäisin tarkoitus on tukea nuorta elämän kaikilla osaluilla. Perusnuorisotyö tavoittaa nuoren parhaiten vapaa-ajan kautta. Nuorisotyöhön kuuluu myös kasvatuksellinen näkökulma ja se onkin kokonaisvaltaisen kasvuntukemista. Nuorisotyön toimiminen vapaa-ajalla, korostaa myös nuorten vapaaehtoisuutta toimintaan. On eittämättä helpompaa toimia ihmisten kanssa, kun he ovat mukana vapaaehtoisesti. (Cederlöf 1998, 14.)

3.2 Nuorisotyön merkitys kunnalle

Nuorten elinolojen parantamisella on suuret yhteiskunnalliset hyödyt. Yhdenkin syrjäytyneen nuoren kustannukset yhteiskunnalle voivat nousta jopa miljoonaan euroon. (Hilli, Stålh, Merikukka & Ristikari 2017, 1.)

Kun etenkin pienet kunnat taistelevat asukkaistaan, tulisi nuoria myös sitouttaa asuinkuntaansa. Kun nuoret ovat tyytyväisiä heille tarjottuihin palveluihin, he kokevat olevansa arvostettuja kuntalaisia. Tällöin on myös epätodennäköisempää, että he muuttaisivat pois kunnasta. (Kurikka 2001, 7.) Nuoriin panostus on panostus tulevaisuuteen ja kunnan elinvoimaisuuteen (Cederlöf 1998, 17).

3.3 Nuorisotyön historia

Nuorisotyön historia on osittain epäselvä, mutta se liittyy lähinnä käsitteellisiin ongelmiin. Koska voidaan sanoa, että nuorisotyötä on ryhdytty tekemään? Jollain tapaa nuorisotyötä on tehty jo satoja vuosia, koulujen, seurakuntien tai muiden tahojen toimesta. Yleisesti ollaan kuitenkin sitä mieltä, että kirkko on aloittanut nuorisotyön lähes siinä muodossa kuin me sen nykyisin tunnemme.

Valtion tukema nuorisotyö on kuitenkin alkanut Saksassa: vuonna 1911 varattiin nimettyä määrärahaa nuorisotyötä tekevien yhdistysten tukemiseen. Nuorisotyön tehtävänä oli tukea kotia, koulua, kirkkoa ja mestareita heidän kasvatustyössään, eli alusta asti on nuorisotyössä ollut kasvatuksellinen näkökulma. Lähtökohdat olivat hyvin samanlaiset kuin tämän päivän nuorisotyössä (Mikkola 1986, 7).

3.4 Nuorisotyön haasteet

Nuorisotyön haasteet ovat erilaisia kunnan koosta riippuen. Tällöin nuorisotyöhön vaikuttaa moni asia, kuten nuorisotoimen resurssit ja nuorten määrä. Edempänä kuitenkin pienten kylien nuorisotyön haasteita. Tässä niistä kerrotaan yleisesti.

Viime vuosien puhutuin nuoria koskettava ongelma on ollut koronaepidemia (Hallituksen esitys eduskunnalle 2022). Korona on lisännyt nuorten tuen tarvetta, syrjäytymistä, mielenterveysongelmia sekä nostanut työttömyyttä. Tämä kaikki näkyy nuorisotyössä erittäin vahvasti. Oma kokemukseni on se, että suuremmassa kaupungissa työskennellessäni epidemia vaikutti nuoriin vahvemmin, sillä nuoret saattavat olla aktiivisempia, silloin kuin tarjontaa on enemmän. Pienessä kylässä taas isku on pienempi, kun vähemmän palveluita menee kiinni. Päihteiden käyttö näkyy myös ”koronan jälkeisessä” ajassa huomattavasti enemmän kuin ennen sitä.

Uskon myös, että koronan aikana vakiintuneet työmuodot, kuten verkkonuorisotyö, ovat tulleet jäädäkseen. Toivon kuitenkin, ettei se syö perusnuorisotyöstä liikaa pois, sillä nuorten kohtaaminen on yksi nuorisotyön tärkeimpiä tehtäviä.

Myös jalkautuva nuorisotyö otettiin monessa paikassa käyttöön, kun tilat menivät kiinni. Aikaisemmin vahvasti etsiville profiloitunut jalkautuva työ, tulikin myös muun nuorisotyön työmuodoksi. (Paananen ym. 2022, 20.) Ainakin omassa työssäni se todettiin hyväksi, joskin välillä tuntui, että kentällä on enemmän nuorisotyöntekijöitä kuin nuoria.

4 NUORISOTYÖN ERI MUODOT

Nuorisotyöstä säädetään 21.12.2016 voimaan tulleessa nuorisolaissa (1285/2016). Laissa säädetään myös nuorisopolitiikasta, mutta koska tämä opinnäytetyö käsittelee vain nuorisotyön merkitystä siltä osin, kun se aihealueeseen sopii, ei nuorisopolitiikasta kerrota tässä tekstissä sen enempää. Nuorisopolitiikasta saa lisätietoja esimerkiksi osoitteesta kuntaliitto.fi tai Sonja Lindroosin (2007) opinnäytetyöstä.

Lain mukaan kunnan tehtävänä on mahdollistaa nuorisotyö. Käytännössä tämä tarkoittaa erilaisten nuortentilojen järjestämistä ja mahdollisesti työntekijän palkkaamista. Laki velvoittaa kunnat myös toimimaan yhteistyössä muiden nuorisotyötä tekevien tahojen kanssa. Perusnuorisotyö on myös ainoa nuorisotyön muoto, josta on säädetty lailla. (Nuorisolaki 1285/2016.)

Nuoriksi on määritelty laissa tarkoitetulla tavalla alle 29-vuotiaat (Nuorisolaki 1285/2016). Omassa työssäni pääpaino on 12–18-vuotiaissa nuorissa, sillä sitä vanhemmat useasti muuttavat kunnasta pois joko opintojen tai työn perässä. Perusnuorisotyö on perinteistä nuoria kohtaavaa toimintaa, esimerkiksi nuorisotilalla ja kouluilla.

4.1 Etsivä nuorisotyö

Etsivän nuorisotyön ydintehtävä on hyvin saman kaltainen kuin perusnuorisotyössä: nuoren kokonaisvaltaisen kasvun ja kehityksen tukeminen sekä syrjäytymisen ehkäisy. Etsivän nuorisotyön asiakkaat ovat yleensä yläkouluikäisistä ylöspäin, sillä yleisesti on ajateltu, että yläkoulun loppuun asti nuori on toimintojen piirissä. Etsivä saa yleensä ilmoituksen, jos nuori jättäytyy pois koulusta tai jää ilman opiskelupaikkaa. Ennen oppivelvollisuuden laajenemista (Laki oppivelvollisuudesta 1214/2020), oli etsivienkin työkenttä hitusen laajempi, sillä nyt lähtökohtaisesti jokainen yläkoulusta valmistuva nuori jatkaa opintojaan jo ainakin nojalla.

Myös etsivästä nuorisotyöstä puhutaan nuorisolaissa (1285/2016), mutta siitä ei ole samalla tavalla

laissa säädetty kuin perusnuorisotyöstä. Etsivän nuorisotyön tulee tavoittaa tuen tarpeessa oleva nuori, ja tästä tulee nimi etsivä, sillä etsimistä saa välillä tehdä perusteellisesti. Etsivän nuorisotyön työskentely on nuorelle aina vapaaehtoista. Etsivän ja nuoren välinen suhde perustuu kunnioitukseen ja luotettavuuteen, puolin ja toisin (Paananen, Piironen & Uustalo 2022, 7).

4.2 Koulunuorisotyö

Koulunuorisotyö on vielä uudehko työmuoto, sillä se alkoi yleistyä vasta 2000-luvun alussa, eikä läheskään kaikissa kouluissa vielä koulunuorisotyöntekijää ole. (Ahlberg, Appelgren, Järvinen, Häsä, Komulainen, Koponen, Kääpä, Laitinen, Penttilä, Maritta, Tani 2018.) Koulunuorisotyö on sananmukaisesti koulussa tapahtuvaa nuorisotyötä. Koulunuorisotyön tehtävä on auttaa ja tukea koulua lasten ja nuorten kokonaisvaltaisen kasvun ja oppimisen tukemisessa. Koulunuorisotyöntekijä haluaa yleensä itse tehdä tiukan pesäeron itsensä ja muun kouluhenkilökunnan välillä siinä mielessä, että hän ei halua tulla verratuksi opettajiin tai kuraattoriin. (LIITE 1.)

Koulunuorisotyöntekijän perinteisiä tehtäviä on mm. välituntitoiminnan järjestäminen tai tukioppilaiden ja oppilashallituksen kanssa toimiminen. Myös erilaiset seksuaalivalistukset tai muut tilaisuudet koulussa ovat monta kertaa koulunuorisotyöntekijän vastuulla. Lisättäköön vielä, että koulunuorisotyöntekijä yleensä työskentelee ainoastaan yläkoulussa. (Nuorten Kouvola 2022.)

4.3 Järjestöjen nuorisotyö

Nuorisotyötä tekeviä järjestöjä on Suomessa ainakin 58 eri järjestöä. (Opetus ja kulttuuriministeriö 2016.) Näiden lisäksi pitää huomioida järjestöjen paikallisyhdistykset, sillä esimerkiksi 4H:lla on oma paikallisyhdistyksensä monissa eri kunnissa tai kaupungeissa. (Suomen 4H liitto.)

Järjestöjen nuorisotyö on tyypillisimmin vaikuttavaa, nuorten etuja valvovaa, kouluttavaa ja kansainvälistä. Etenkin pienessä kunnassa voi järjestöjen nuorisotyöllä olla suuri merkitys, sillä se voi täydentää kunnan nuorisotyötä järjestämällä rinnalle erilaisia toimintoja. Tällöin korostuu toimijoiden välisten suhteiden ja yhteistyön merkityksellisyys. (Allianssi 2023.)

4.4 Seurakunnan nuorisotyö

Seurakunnan nuorisotyö on omasta kokemuksestani erittäin aliarvostettua. Seurakunnan työntekijät ovat kuitenkin lähes poikkeuksetta korkeasti koulutettuja, kasvatus-, sosiaali- ja nuorisotyön ammattilaisia. (Kirkkohallituksen päätös nro 137.)

Seurakunnan nuorisotyön tutuimpia muotoja ovat rippikoulu – ja isostyo. Seurakunta toimii yhteistyössä monien eri toimijoiden kanssa. Oleellisimpia yhteistyökumppaneita ovat koulut, kunta, järjestöt, yhteisöt ja perheet. (Elomaa 1997, 85.)

Kirkko tekee nuorisotyön lisäksi varhaisnuorisotyötä, sekä lapsi- ja perhetyötä. Kirkon työn voidaan siis ajatella olevan erittäin monialaista. Seurakunta tekee myös erityisnuorisotyötä, joka on toimintaperiaatteiltaan samanlaista kuin etsivä nuorisotyö. Erityisnuorisotyön lähtökohdat ovat kuitenkin jengityössä, josta se on jalostunut nykyiseksi, erityistä tukea tarvitsevien nuorten hyväksi tehtäväksi työksi. Seurakunnan näkyvin erityisnuorisotyön muoto on kenties Saapas – työ. (Nuorisotyön tallentaja.) Myös kunta voi tehdä erityisnuorisotyötä.

4.5 Verkkonuorisotyö

Verkkonuorisotyölle on monia termejä, on esimerkiksi verkkoperustainen nuorisotyö, nettinuorisotyö, tietokonevälitteinen kohtaaminen, virtuaalinen nuorisotyö tai verkossa tehtävä nuorisotyö. Verkkonuorisotyön nuorisotyölliset tavoitteet ovat ennaltaehkäiseviä. Myös palveluohjausta tehdään todella paljon, sillä erilaisista chateista tullaan monesti kysymään, että mistä saisi apua mihinkin vaivaan, tai mietityttävään asiaan.

Verkkonuorisotyöllä on pyritty madaltamaan nuoren kynnystä ottaa yhteyttä nuorisotyön ammattilaiseen. Usein verkossa toimitaan nimettömänä tai nimimerkin turvin, mikä vaatii työntekijältä ammattitaitoa tunnistaa, milloin on oikea asia kyseessä ja milloin ns. trolli. (Huttunen 2014.)

4.6 Lastensuojelu

Lastensuojelua ei tyypillisesti pidetä nuorisotyönä, sillä se ei rajoitu vain nuoriin. Lastensuojelu toimii nimensä mukaisesti lasten parissa, eli alle 18 – vuotiaiden. Jälkihuolto voi toimia nuoren kanssa 24-ikävuoteen asti. Lastensuojelusta säättää lastensuojelulaki. (13.4.2007/417.) Lastensuojelu tekee yleensä yhteistyötä erilaisten nuorisotoimien kanssa, tyypillinen voisi olla vaikkapa erityisnuorisotyö, mutta myös muu kunnallinen nuorisotyö. (Lastensuojelu.info.)

5 SYRJÄKYLIEN NUORISOTYÖ

Syrjäkylien nuorisotyö oli tämän opinnäytetyön varsinainen aihe. Kuten edellä kirjoitin, tässä tekstissä syrjäkylillä tarkoitan Iittiä, Iitin syrjäisempiä kyliä tai muita alle 20 000 asukkaan kuntia. Omasta kokemuksestani sekä muiden nuorisotyöntekijöiden kertomusten perusteella ainakin Päijät-Hämeen maakunnassa on muiden syrjäkylien nuorisotyö hyvin samanlaista kuin Iitissä. Tästä teen johtopäätöksen, että tässä tekstissä voitaisiin käsitellä lähes mitä tahansa asukasmäärältään vähäistä kuntaa. Iitti valikoitui aiheeksi puhtaasti siitä syystä, että itse satun työskentelemään Iitin kunnassa nuoriso-ohjaajana.

Minulla on myös kokemus isomman kaupungin nuorisotyöstä, sillä toimin Lahden seurakuntayhtymällä erityisnuorisotyössä vuodet 2019–2022. Nämä eivät tietenkään ole suoraan verrannollisia, sillä seurakunnan työ eroaa luonnollisesti kunnan työstä. Myös erityisnuorisotyön ja perusnuorisotyön väliset erot ovat huomattavia.

Iitissä on toimintaa nuorille jokaisena viikon päivänä, paitsi sunnuntaisin. Uskaltaisin väittää, että jollain isommillakaan paikkakunnilla ei välttämättä näin hyvin asiat ole. Kunnan nuorisotyön pitämä nuorisotila “Nuokku” palvelee joka arkipäivä, paitsi keskiviikkoisin. Keskiviikkoisin nuokulla on kuitenkin pienryhmätoimintaa. Seurakunnan nuortentila “Aikalisä”, on avoinna keskiviikkoisin ja lauantaisin. Lisäksi Vuolenkosken nuortentila on auki joka perjantai.

Näiden lisäksi on koulunuorisotyöntekijän, etsivän sekä nuoriso-ohjaajan ja seurakunnan nuorisotyönohjaajan työpanos, joten tämän valossa vaikuttaisi iittiläisillä nuorilla olevan ainakin teoreettinen mahdollisuus päästä toiminnan piiriin.

Nuokun kävijämäärät ovat yllättäneet itseni. Kunnan nuorisotilalla käy illasta riippuen 25–60 nuorta, keskiarvon ollessa 35–40 nuoren luokkaa, seurakunnan tilassa hieman vähemmän, 25–30 nuorta illassa.

5.1 Nuoriso-ohjaajana syrjäkylällä

Nuoriso-ohjaajan työtä syrjäkylällä käsittelen puhtaasti oman kokemuksen kautta. Näin ollen kokemus voi olla erilainen kuin muiden kylien, kuntien tai kaupungin nuoriso-ohjaajilla. Nuoriso-ohjaajana syrjäkylällä toimiminen on erilaista kuin isommassa kaupungissa. Omassa työssäni vastaan yksin koko kunnan perusnuorisotyöstä. Isommassa kaupungissa voi olla enemmän työntekijöitä, jolloin ainakin työntekijöiden välinen tiedonvaihto sekä ryhmätyöskentely ovat mahdollisia. Tietenkin nuorten määrä on myös eri ja muita toimijoita on myös enemmän. Työssä myös näkyvät pienten kuntien hyödyt ja haasteet. Yhtenä etuna mutta myös haasteena on se, että ”kaikki tuntee kaikki.” Tapahtumien selvittely on helpompaa, kun jokainen tuntee toisensa nimeltä ja valtaosalle vanhemmistakin ovat lapset ja nuoret jotain kautta tuttuja.

5.1.1 Suhteet muihin toimijoihin

Pienemmällä kunnalla on myös helppo toimia muiden toimijoiden kanssa. Iitissä on useita lastensuojelun yksiköitä, kouluja ja muita toimijoita, joiden kanssa kunnan nuorisotyö tekee yhteistyötä. Edellä on myös puhuttu paljon seurakunnan nuorisotyöstä. Nuoriso-ohjaaja, sekä seurakunnan nuorisotyönohjaaja tekevät viikoittain yhteistyötä. Erilaisia yhteistyön muotoja ovat tapahtumat, koulun välituntitoiminta, lukion aamukahvit, retket sekä leirit.

5.1.2 Seurakunnan nuorisotyö syrjäkylällä

Pienemmän kunnan ehdoton etu on se, että rippikoulutyö tavoittaa vuosittain todella laajasti lähes koko ikäryhmän. (LIITE 3.) Nuoria myös ehkä jää helpommin seurakunnan toimintaan rippikoulun myötä, kun iso osa nuorista on tuttuja jo jollain tapaa.

Itissä seurakunnan nuorisotyö kuulostaa samalta kuin muuallakin. On rippikoulua, nuorteniltoja, isos-toimintaa, kouluysteistyötä ja avoimia ovia. Seurakunnan nuorisotyön merkitys korostuu siten, että nuorille toimintoja tarjoavia tahoja on vähän. Seurakunta saa myös lähes poikkeuksellisesti toimintaansa mukaan jo 7. luokalta lähtien nuoria, kun monissa muissa paikoissa, nuortentoimintaan osallistuu vasta rippikoulun jo käyneitä nuoria. Tällöin puhutaan rippikoulun jälkeisestä nuorisotyöstä. (Suomussalmen seurakunta.)

5.2 Nuorisotyön haasteet pienissä kunnissa

Pienen kunnan edut ovat lähes samat kuin sen haitat. Oma kokemukseni pienellä kylällä työskentelemisestä on se, että aina, kun astuu ulko-ovesta pihalle, täytyy varautua siihen, että on aina nuoriso-ohjaajan roolissa. Jokainen kylällä tunnistava ajattelee, että tuossa se nuoriso-ohjaaja menee. Tämä ymmärrettävästi haittaa yksityiselämää. On ihmisestä kiinni, että onko se suurempi hyöty vaiko haitta. Arjessa en koe tätä haastavana, mutta esimerkiksi kesäloma saattaa olla eri asia.

Petri Cederlöf (2004, 330) tutki nuorisotyötä, sen tilannetta ja haasteita. Yksi yleisin haaste oli pätevän vakituisen nuoriso-ohjaajan saaminen pieneen kuntaan. Tämän olen myös omalla kohdalla huomannut; vieressä olevat isommat kaupungit houkuttelevat minuakin jatkuvasti töihin paremmalla palkalla, paremmilla etuuksilla sekä erilaisilla haasteilla.

On myös ymmärrettävää, että miksi pieni kunta on työnantajana toisia houkutteleva. Pieni kunta työympäristönä luo turvallisuuden tunnetta, kuuluvuuden tunnetta sekä tunnetta siitä, että työllä on merkitys. Työtä on paljon, mutta se on palkitsevampaa ja helposti hallittavampaa kuin isommassa kunnassa tai kaupungissa. Myös yhteistyö eri tahojen välillä onnistuu varmasti helpommin pienessä kunnassa kuin suuressa.

6 TUTKIMUKSEN TULOKSET

Aloitin tutkimuksen haastatteluilla. Haastattelin Iitissä toimiva nuorisotyön ammattilaisia erilaisilta työaloilta. (LIITE 1–3.) Huomioin tutkimuksessa myös omaa erityisosaamistani Iitin nuorisotyöstä, mutta lasken sillä mahdollisimman vähän painoarvoa, jotta tutkimus säilyy uskottavana.

Haastattelujen jälkeen lähetin kaikille Iitissä koulua käyville 12–18-vuotiaille nuorille kyselyn (LIITE 4), johon he vastasivat kiitettävästi siihen nähden, ettei vastaamisesta hyötynyt suoraan mitään. Monille tuntui kuitenkin olevan tärkeää, että pystyisi tulevaisuudessa vaikuttamaan. (LIITE 5.) Kysely lähetettiin 492 nuorelle, joista 54 vastasi. Viestin on tähän mennessä avannut 294 nuorta eli 59,76 %. Näistä vastanneiden prosenttiosuus on 18,37 %, jota voitaneen pitää tärkeämpänä lukemana.

6.1 Minkälaista nuorisotyötä Iitissä on?

Kuten jo aikaisemmassa teoriaosuudessa tuli todettua, nuorisotyö Iitissä on erittäin monipuolista, etenkin, jos sitä suhtauttaa nuorten ja työntekijöiden määrään. (LIITE 1.) Iitissä on pienryhmiin kohdennettua toimintaa, avointa toimintaa, kohtaavaa toimintaa, etsivää toimintaa sekä koulupäivän aikana tapahtuvaa toimintaa. (LIITE 2–3.) Konkreettisempina nuorille ovat nuorisotilat sekä kunnalla että seurakunnalla sekä koulunuorisotyö.

Iitin nuorisotoimi järjestää nuorisotilalla säännöllisesti toimintaa. Toiminta on avointa ja sinne saavat tulla kaikki 12–29-vuotiaat. Alakouluikäisten sekä sitä vanhempien vuorot nuorisotilalla on eritelty. Nuorisotoimi järjestää myös erilaisia kerhoja nuorille, jotka toimivat koulupäivän jälkeen nuorisotilalla. Nuorisotoimi järjestää koulujen loma-aikoina erilaisia retkiä, tapahtumia ja tempauksia. Iitin nuorisotoimi vastaa etsivästä nuorisotyöstä sekä järjestää yhteistyössä ensimmäisen sekä toisen asteen oppilaitoksien kanssa opiskelijoille toimintaa. Iitin nuorisotoimi toimii osana peruskoulun ja lukion oppilashuoltoryhmää ja vastaa toiminnallaan nuorten esiin tuomiin tarpeisiin.

Iitin seurakunta järjestää omalla nuorisotilallaan säännöllisesti avointa toimintaa sekä perinteisempää seurakunnan nuorisotyötä. Seurakunta vastaa Iitissä rippikoulutyöstä sekä isostoiminnasta. Seurakunnan nuorisotyönohjaaja järjestää Iitin yläkoulussa välituntitoimintaa sekä toimii kunnan työntekijöiden kanssa yläkoulun oppilashuoltoryhmässä.

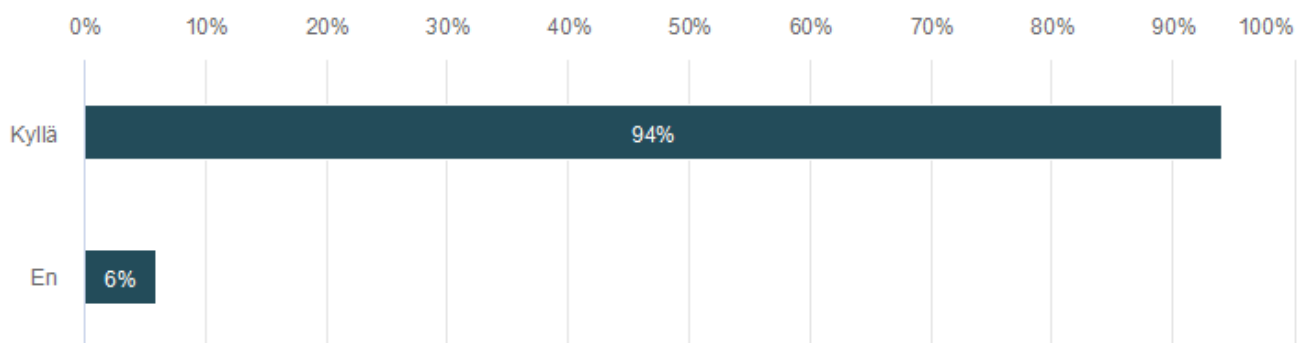
6.2 Minkälaista nuorisotyötä pitäisi Iitissä olla, ammattilaisten näkökulmasta?

Ammattilaisten haastatteluissa nousi erilaisia näkökulmia. Koulunuorisotyöntekijän mielestä tulisi olla erilaista sateenkaari –toimintaa. Etsivän nuorisotyöntekijän mielestä Iitissä on jo kokeiltu paljon kaikkea, jolloin tulisikin miettiä tavoittavuutta, tekemisen sijaan. Hänen mielestään tulisi pohtia, miten nuorisotyö voisi tavoittaa vielä enemmän nuoria. Seurakunnan nuorisotyönohjaajan mukaan tärkeintä olisi reagoida, ns. kentältä nouseviin tarpeisiin. (LIITE 1-3.)

Yhteenvedon voisi sanoa että, Iitissä tulisi keskittyä sellaisten nuorten tavoittamiseen, jotka eivät ole jo toiminnassa mukana tavalla tai toisella. Nuoria tulee kuunnella ja heidän tarpeisiinsa vastata. Vähemmistöt tulisi tavoittaa vielä paremmin ja yrittää vastata heiltä nouseviin tarpeisiin.

6.3 Millaista nuorisotyötä nuoret itse toivoisivat Iittiin?

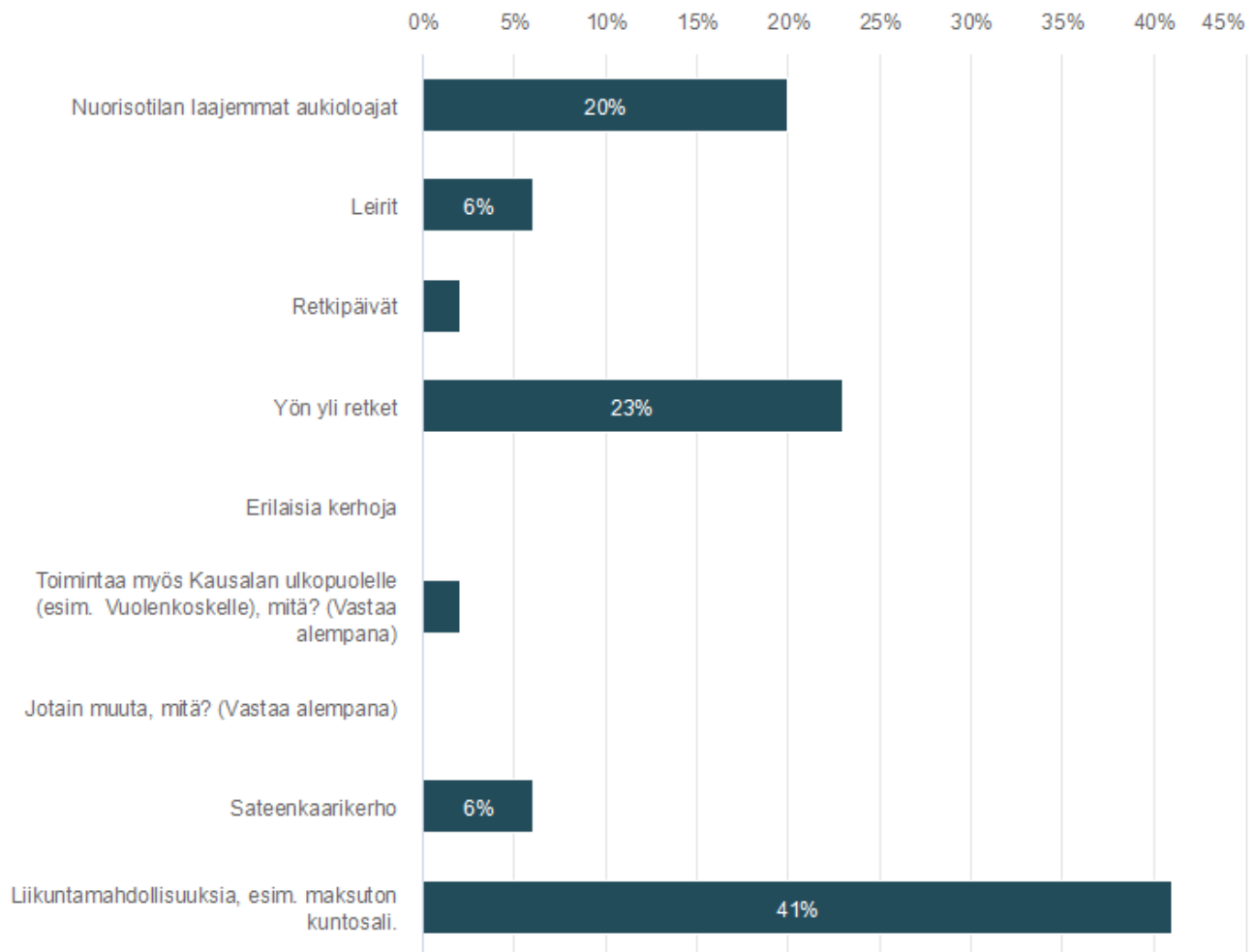
Aihetta selvittääkseni tein kyselyn Iittiläisille nuorille. Viestin lukeneista kyselyyn vastasi lähes 20 %. Kyselyssä kysyin, kuinka moni vastaajista on käynyt nuorisotilalla tai ollut muuten toiminnassa mukana. (LIITE 5.)

KUVIO 1. Oletko osallistunut nuorisotoimintaan?

Tulos on sinänsä hyvä, että vastanneista 94 % on osallistunut nuorisotoimintaan Iitissä. (KUVIO 1.) Myös syitä kysyttiin, jos vastasi en. Vastanneista kaksi kertoi, ettei ole kavereita, jotka kävisivät Nuokulla. Yksi taas kertoi, että ei halua Nuokulle, koska häntä kiusataan.

Kysyttäessä millaista toimintaa nuoret haluaisivat, että nuorisotoimi järjestäisi, vastasivat he seuraavan taulukon mukaisesti.

KUVIO 2. Millaista toimintaa haluaisit?

Vastauksissa yllättää oli, että Kausalan ulkopuolelle ei toimintaa juurikaan kaivattu. Pääpiste oli liikuntamahdollisuuksissa, yön yli retkissä ja laajemmilla aukioloajoilla nuorisotilalla. (KUVIO 2.) Sama näkyi myös ”sana vapaa” osiossa, jossa nuoret toivoivat erilaisia liikuntamahdollisuuksia. Myös ”yönuokku” oli todella toivottu. (TAULUKKO 1.)

TAULUKKO 1. Sana vapaa

Vastaukset
Joo
Erilaisia tapahtumia nuorille ja nuorille aikuisille.
Laskettelu ja lautapeli iltoja
Ja Yö nuokku olisi kiva kokemus
Vähintään 2 yötä kestäviä leirejä/retkiä 😊
Höntsälemtopalloa
Leirejä ja yön yli retkiä ja maksuton kuntosali
Run
Maksuttomia liikuntamahdollisuuksia sekä erilaisia tapahtumia kuten keikkoja yms.
Mahdollisuudet harrastaa eri lajeja esim juuri maksuton kuntosali ja jääkiekko sekä sali-bandy vuoroja nuorille
Yönuokkuja, jolloin voisi ilmoittautua tulemaan yöksi nuokulle ja tarjolla olisi herkkuja, leivoksia yms. Voisimme katsoa yhdessä jonkin elokuvan.
Yö nuokku
kamppailulajeja
Eläinpelastuslaitoksen, jossa olisi myös nuorten mahdollista työskennellä.
ilmasta ruokaa enemmän nuokulla (sis. Herkut)
Yönuokkuja, voitais viettää aikaa pelaa lautapelei, korttii kaikkee kivaa tehdä 😊 Sit sinne pitäis ilmottautuu ja voitais kattoo jotain leffaaa
Jotain mihin pääsee kaverin kanssa matkalle, esim huvipuistot, trampapuistot tms
kuntosali vuoroja
liikuntamahdollisuudet, leirit

Suusanallisesti nuorisotilalla kerätyt ehdotukset eivät nämäkään poikenneet ”sana vapaa”-osion vastauksista. Nuorisotilan kanssa samassa rakennuksessa sijaitsee kuntosali, jossa on ollut kokeiluna yläkouluikäisten maksuton salivuoro, jossa liikunnan ohjaaja on ollut varmistamassa, että nuoret kuntoilevat oikein.

7 POHDINTA

Tutkimusongelmina olivat:

1. Millaista nuorisotyötä Iitissä tällä hetkellä järjestetään?
2. Millaista nuorisotyötä pitäisi Iitissä olla, lasten ja nuorten parissa työskentelevien ammattilaisten näkökulmasta?
3. Millaista nuorisotyötä nuoret itse toivoisivat Iittiin?

Tutkimusongelmiini sain selkeät vastaukset ammattilaisten haastatteluiden sekä nuorille suunnatun kyselyn perusteella. Nuorisotyö on tällä hetkellä Iitissä todella laajaa, monipuolista sekä ammattitaitoista. Vaikka itse työskentelen Iitissä, tulivat nämä asiat jollain tapaa yllätyksenä.

Ammattilaisten näkökulmasta tärkein nuorisotyön malli Iitissä on sellainen, jossa reagoidaan tilanteisiin matalalla kynnyksellä, tehdään laadukasta yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa, sekä varmistetaan saavutettavuus. Loogisena toimintamallina pidettiin sitä, ettei väkisin yritetä keksiä uutta, kun olemassa olevat työmuodot toimivat jo hyvin Iitissä. Näiden lisäksi on tärkeää kuunnella nuoria ja toteuttaa sellaista toimintaa, jota he aidosti ja oikeasti itse tahtovat.

Pidin yllättävänä sitä, että vastaajat eivät olleet läheskään niin halukkaita tuomaan palveluita heitä lähemmäs kuin olin odottanut. Vaikuttaisi siltä, että iittiläiset nuoret ovat sopeutuneet siihen, että palveluiden pariin pääsemiseen joutuu näkemään hieman vaivaa. Uskon myös, että sillä on suuri merkitys, että nuoret käyvät yläkoulussa Kausalassa, jolloin heille voi olla loogista se, että muukin toiminta keskittyy sinne.

Vastaustulokset jaoin omassa työympäristössäni ja aloimme niihin reagoida välittömästi. Aloin etsimään ohjaajaa tanssitunneille, aloitimme ”höntsä-palloilu”-kerhon ja sovimme, että maksuton kuntosali alkaa taas heti, kun uusi liikunnanohjaaja aloittaa. Meillä on ollut aikaisemminkin yläkouluikäisille maksuton kuntosali; tunnin viikossa ja siten, että liikunnan ohjaaja-valvoo liikkumista. Tuo oli menestys jo silloin. Talvilomalle järjestettiin myös lasketteluretki Kouvolan Mielakkaan, joka sai sekin hyvän vastaanoton.

Tutkimuksen tuloksia tulen varmasti hyödyntämään tulevaisuudessa toimintaa suunnitellessani. Tutkimuksen tekeminen myös madalsi kynnystä suoraan nuorilta kysymiseen, sillä he vastasivat kyselyynkin mallikkaasti.

LÄHTEET

4H-verkosto. *4H-Järjestö*. 4H-Järjestön verkkosivut. Saatavissa: <https://4h.fi/4h-jarjesto/>. Viitattu 19.1.2023.

Ahlberg, J. Appelgren, J. Järvinen, E. Häsä, S. Komulainen, T. Koponen, P. Kääpä, J. Laitinen, M. Penttilä, A. Maritta, R. Tani, H. 2018. *Koulunuorisotyön käsikirja*. Aluehallintoviraston julkaisu. Saatavilla: https://www.nuortenkouvola.fi/wp-content/uploads/sites/4/2018/12/Koulunuorisotyö_käsikirja_WEB.pdf. Viitattu 19.1.2023.

Ahonen-Walker, M. 2022. *Nuorisotyö - ja politiikka*. Kuntaliitto.fi verkkojulkaisu. Saatavissa: <https://www.kuntaliitto.fi/opetus-ja-kulttuuri/nuorisotyö>. Viitattu 19.1.2023.

Allianssi ry. 2023. *Järjestöjen nuorisotyö*. Nuorisotyöstä Suomessa – julkaisu. Saatavissa: <https://nuorisotyosta.fi/jarjestojen-nuorisotyön-tyomuodot/>. Viitattu 19.1.2023.

Cederlöf, P. 1998. *Nuorisotyön yhteiskunnallinen merkitys – Perustietoja, poimintoja ja haarukkapaloja nuorisotyöstä sekä sen asemasta suomalaisessa yhteiskunnassa*. NUORAn julkaisu. Helsinki.

Cederlöf, P. 2004. *Nuorisotyö ja sen haasteet pienissä kunnissa*. Nuorisotutkimusverkoston julkaisu. Helsinki: Hakapaino.

Elomaa, R. 1997. Nuorisotyö kirkossa. Teoksessa Kuopion hiippakunnan tuomiokapituli (toim.) *Näytön paikka. Puheenvuoroja nuorista, kirkosta ja kirkon nuorisotyöstä*. Helsinki: Kirjapaja oy.

Hilli, P. Ståhl, T. Merikukka, M. Ristikari, T. 2017. *Syrjäytymisen hinta – Case investoinnin kannattavuuslaskelmasta*. Yhteiskuntapolitiikka – lehden artikkeli. Saatavilla: https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/135714/YP1706_Hilliym.pdf?sequence=2. Viitattu 19.1.2023.

Hirsijärvi, S. Remes, P. Sajavaara, P. *Tutki ja kirjoita*. 22. painos. Porvoo: Bookwell Oy.

Huttunen, T. 2014. *Mitä on verkkonuorisotyö?* Verken julkaisema blogiteksti. Saatavissa: <https://www.verke.org/blogit/mita-on-verkkonuorisotyö/>. Viitattu 21.1.2023.

Iitti.fi *Monipuolista asumista maaseutumaisessa yhteisössä*. Iitin kunnan verkkosivut. Saatavilla: <https://www.iitti.fi/ihastu>. Viitattu 19.1.2023.

Iitin seurakunta. *Aikalisa*. Iitin seurakunnan verkkosivu. Saatavilla: <https://www.iitinseurakunta.fi/aikalisa>. Viitattu 19.1.2023.

Kirkkohallituksen päätös nro 137. 26.08.2020. Saatavissa: <https://evl.fi/plus/paatoksenteko/lainsaadanto/kirkon-saaduskokoelma/saaduskokoelma-nro-63/nro-137-kirkkohallituksen-paatos-nuorisotyön-ohjaajan-viran-haltijalta-ja-nuorisotyön-ohjaajan-työtä-paaasiallisena-tehtavanaan-tekevalta-viranhaltijalta-vaadittavasta-tutkinnosta>. Viitattu 20.1.2023.

Kurikka, P. 2001. *Nuorten kuntakuva*. Nuorten Suomi – tutkimus. Suomen kuntaliitto.

Lastensuojelulaki. 13.4.2007. Saatavissa: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070417>. Viitattu 2.3.2023.

Lastensuojelu.info. *Lastensuojelun infosivut*. Saatavissa: <https://www.lastensuojelu.info/tukea-arkeen/nuorisotyö/>. Viitattu 2.3.2023.

Lindroos, S. 2007. *Nuorisovaltuusto osallisuuden edistäjäksi Itissä - Perustamisen ehtoja ja eväitä*. Opinnäytetyö. Humanistinen ammattikorkeakoulu, kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma. Fyysinen painos.

Nuorisolaki. 21.12.2016. Saatavissa: <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20161285>. Viitattu: 19.1.2023.

Nuorten Kouvola. 2022. *Koulunuorisotyö*. Nuorten Kouvolan infosivu. Saatavissa: <https://www.nuortenkouvola.fi/ohjaus-ja-tuki/koulunuorisotyö/>. Viitattu 19.1.2023.

Nuoperi. *Erityisnuorisotyö*. Nuorisotyön tallentaja – Sanastoa. Saatavissa: <https://www.nuoperi.fi/sanasto2.php?id=6>. Viitattu 21.1.2023.

Oppivelvollisuuslaki. 20.12.2020. Saatavissa: <https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2020/20201214>. Viitattu 19.1.2023.

Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2016. *Valtakunnalliset nuorisotyötä tekevät järjestöt*. Listaus. Saatavilla: <https://okm.fi/documents/1410845/3916069/Valtakunnalliset+nuorisoty%C3%B6t%C3%A4+tekev%C3%A4t+j%C3%A4rjest%C3%B6t.pdf>. Viitattu 19.1.2023.

Opetus- ja kulttuuriministeriö. *HE 146/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2022: Nuorisotyön tilanne ja haasteet ensi vuodelle, nuorten osallisuuden vahvistaminen, nuorten työpajatoiminta ja etsivä nuorisotyö*. Asiantuntijalausunto. Saatavilla: <https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/JulkaistuMetatieto/Documents/EDK-2021-AK-404223.pdf>. Viitattu 21.2.2023.

Paananen, E. Piironen, M. Uustalo, K. (toim.) 2022. *Etsivän nuorisotyön käsikirja*. Kerava: Savion kirjapaino oy.

Suomussalmen seurakunta. *Nuoret*. Suomussalmen seurakunnan kotisivut, infoa seurakuntalaisille. Saatavissa: <https://www.suomussalmenseurakunta.fi/479-nuoret>. Viitattu 25.1.2023.

Syrjäkylien nuorisotyö
Opinnäytetyö
Koulunuorisotyöntekijän haastattelu

Haastattelija: Antti Ojala, Iitin nuoriso-ohjaaja, yhteisöpedagogi (AMK) - opiskelija

Haastateltava: Piia Tötterström, Iitin yläkoulun koulunuorisotyöntekijä, luokanopettaja, teologian maisteri.

Haastattelija: *“Piia, millaista nuorisotyötä sinä teet Iitissä ja mitä siihen kuuluu?”*

Haastateltava: *“Koulunuorisotyötä, tapaan nuoria koulupäivän aikana, juttelen ja olen palveluissa ennen kuraattoria, matalammalla kynnyksellä tavattavissa. Keväällä lähden mukaan tukioppilastointaan, lähden rakentamaan jonkinlaista iltapäivätoimintaa, ainakin kuljetusoppilaille (kauempana asuville, jotka joutuvat odottamaan kyytiä koulupäivän jälkeen), sekä välituntitoimintaa. Pääpaino kiusaamisen ehkäisyssä koulussa, sekä päihteiden vastainen työ.”*

Haastattelija: *“Millaista nuorisotyötä Iitissä tehdään sinun tietääksesi, oman työsi lisäksi?”*

Haastateltava: *“Etsivää nuorisotyötä, kohtaavaa nuorisotyötä niin etsivän taholta, kuin perusnuorisotyössä, kentällä ja nuorisotilalla.”*

Haastattelija: *“Mikä on nuorisotyön merkitys Iitissä, sinun nähdäksesi?”*

Haastateltava: *“Aika tärkeä, sillä Iitissä on paljon nuoria, jotka ovat vaikeasti saavutettavissa, eli asuvat kauempana Kausalan kylältä, eikä täälläkään ole hirveästi paikkoja, jossa nuoret voivat hengaila. On siis tärkeää, että on turvallisia aikuisia, jotka nappaavat kiinni niistä nuorista ja ehkäisee syrjäytymistä, sekä häiriökäyttäytymistä.”*

Haastattelija: *“Kuinka paljon Iitin nuorisotyö tavoittaa nuoria, suhteessa nuorten määrään?”*

Haastateltava: *“Jos ajatellaan nyt yläkouluikäisiä, joita on varmaan noin kolmesataa, niin ainakin 150 tulee viikossa kohdatuksi jollain tavalla. Jos mietimme varhaisnuorisosta (12 v) sinne 25 - ikävuoteen saakka, niin varmasti ainakin 200 nuorta tulee kohdatuksi viikossa.”*

Haastattelija: *“Kuinka paljon nuoria jää nuorisotyön ulkopuolelle, asuinpaikasta tai muusta vastaavasta johtuen?”*

Haastateltava: *“En osaa sanoa, mutta nuoria jää varmasti nuorisotyön ulkopuolelle, juuri asuinpaikasta johtuen. Esimerkiksi Vuolenkoskelta on niin pitkä matka Kausalaan, että nuoria jää palveluiden ulkopuolelle. Mutta siksi on ehkä olemassa myös koulunuorisotyö, että nuori tulisi kohdatuksi edes siellä koulussa.”*

Haastattelija: *“Millaista nuorisotyötä Iitissä pitäisi olla, jo olemassa olevien lisäksi?”*

Haastateltava: *“Mielestäni jollain tavalla enemmän sellaista sateenkaarityötä. En tosin tiedä, miten se tavoittaisi paremmin sellaisia nuoria, jotka sitä kaipaisivat. Lisäksi esimerkiksi ilmaisia liikunnallisia palvelumuotoja kaivattaisiin lisää.”*

Haastattelija: *“Millainen merkitys nuorisotyöllä on etenkin pienemmässä kylässä?”*

Haastateltava: *“Tärkeintä on se, että nuori ei jäisi yksin. Hänelle ei saisi tulla ulkopuolisuuden kokemusta, esimerkiksi asuinpaikan takia. Nuoren pitäisi saada tunne, että hän on kuitenkin osa tätä yhteisöä.”*

Syrjäkylien nuorisotyö
Opinnäytetyö
Etsivän nuoristyöntekijän haastattelu

Haastattelija: Antti Ojala, Iitin nuoriso-ohjaaja, yhteisöpedagogi (AMK) - opiskelija

Haastateltava: Maikki Riihimäki, Iitin etsivä nuoristyöntekijä, nuoriso-, ja vapaa-ajan ohjaaja.

Haastattelija: ”Minkälaista työtä sinä teet, ja miten se palvelee iittiläisiä nuoria?”

Haastateltava: ”Etsivää nuorisotyötä, mielestäni palvelee hyvin. Olen ollut noin kaksi vuotta Iitissä etsivänä.”

Haastattelija: ”Mikä on sinun asiakaskuntasi?”

Haastateltava: ”Pääasiassa yläkoulusta valmistuneet nuoret, noin 15–29-vuotiaat.”

Haastattelija: ”Mikä on mielestäsi nuorisotyön merkitys, etenkin pienessä kylässä tai kunnassa?”

Haastateltava: ”Suuri. Kun ei ole hirveästi muita palveluita, niin on tärkeää, että on nuorisotyötä.”

Haastattelija: ”Minkälaista toimintaa teillä on nuorille, lähinnä etsivässä nuorisotyössä?”

Haastateltava: ”Olen omalta osaltani yhtenä iltana viikossa nuokulla (nuorten tila), pidän erilaisia pienryhmiä, yksilötyötä ja kouluvierailuita.”

Haastattelija: ”Teetkö sinä koulunuoristyöntekijän kanssa yhteistyötä?”

Haastateltava: ”Minä en varsinaisesti tee, sillä asiakkaani ovat pääasiassa sieltä yläkoulusta jo läheneitä nuoria. Yleisesti nuoriso-ohjaaja kyllä tekee.”

Haastattelija: ”Teetkö eri toimijoiden kanssa yhteistyötä?”

Haastateltava: ”Teen, kuraattoreiden, työllisyyspalveluiden, sosiaalitoimen, toisen asteen opintojen, työpajojen, terveystyökaluiden, eri yritysten kanssa.”

Haastattelija: ”Miten laajasti sinä tavoitat iittiläisiä nuoria?”

Haastateltava: ”Laajasti, oikeastaan jokaisesta kylästä. Minä olen (täällä) ainoa palvelu, joka menee nuoren kotiin.”

Haastattelija: ”Minkälaista toimintaa pitäisi olla iittiläisille nuorille, jo olemassa olevien lisäksi?”

Haastateltava: ”Mielestäni olemme kokeilleet jo todella hyvin kaikkea, joka sitten on tai ei ole tavoittanut, ehkä pitäisi miettiä, että miten tavoittaisimme niitä nuoria, jotka ovat vielä meidän palveluidemme tavoittamattomissa.”

Syrjäkylien nuorisotyö
Opinnäytetyö
Seurakunnan nuorisotyönohjaajan haastattelu

Haastattelija: Antti Ojala, Iitin nuoriso-ohjaaja, yhteisöpedagogi (AMK) – opiskelija

Haastateltava: Tuula ”Umbro” Lehtoranta, Iitin seurakunnan nuorisotyönohjaaja, kirkon nuorisotyönohjaaja

Haastattelija: ”Minkälaista työtä sinä teet ja miten se palvelee iittiläisiä nuoria?”

Haastateltava: ”Nuorisotyötä, 7. luokkalaisista ylöspäin. Kouluissa päivystystä, päivänavauksia, nuorisotyöryhmään osallistumista, seurakunnan omat jutut, aikalisässä (seurakunnan nuortentila) avointen ovien toimintaa, perinteisempää nuorten toiminnallista iltahjelmaa, kunnan kanssa yhteistyössä tapahtumia ja rippikoulu tietysti isona osana. Rippikoulutyö tavoittaa kattavasti lähes koko ikäluokan vuosittain.

Haastattelija: ”Useasti kuulee seurakunnan työssä puhuttavan rippikoulun jälkeisestä nuorisotyöstä, mutta sinulle siis kuuluu jo nuoremmatkin?”

Haastateltava: ”Kyllä, tosiaan sieltä 7. luokkalaisista lähtien.”

Haastattelija: ”Mikä on mielestäsi nuorisotyön merkitys, etenkin, jos puhutaan pienestä kylästä tai kunnasta?”

Haastateltava: Erittäin suuri, koska pienellä paikkakunnalla ei välttämättä ole niin paljoa kaikkea muuta toimintaa, jota isommalla paikkakunnalla voisi olla. “

Haastattelija: ”Kuinka hyvin Iitissä nuorisotyö tavoitettaa syrjäkylillä asuvat nuoret?”

Haastateltava: “Heikosti itse siellä kylillä, mutta sen takia ollaan esimerkiksi koululla paljon, eikä odoteta vaan nuorisotilalla, että nuori tulee sinne, vaan mennä itse nuorten luokse. Kylille toiminnan järjestäminen on hankalaa, koska silloin pitäisi hankkia tilat, eikä osallistujista ole mitään varmuutta.”

Haastattelija: ”Hieman jo vastasitkin, mutta minkälaista toimintaa teillä on nuorille?”

Haastateltava: “Aikalisässä (nuorten tila) kaksi kertaa viikossa avointa toimintaa, noin kerran kuu- kaudessa perinteisempi nuortenilta, jossa ohjelmasisältöä. Isoskoulutukset ovat iso juttu ja meillä se on leirimuotoinen.”

Haastattelija: ”Kerroit, että rippikoulutyö tavoittaa melkein koko ikäryhmän, kuinka paljon isostoimintaan jää nuoria?”

Haastateltava: “Vaihtelee tosi paljon vuosittain, mutta sanotaan että jos rippikoululaisia on noin 50, jää isosiksi noin 15-20 nuorta. Ikähaarukka isosissa on myös laaja, 15 – vuotiaista jopa 22 – vuotaisiin. Joka on prosentuaalisesti hyvin.”

Haastattelija: ”Minkälaista nuorisotyötä pitäisi olla, jo olemassa olevien lisäksi Iitissä?”

Haastateltava: *“Nuorilta kysellään aika-ajoin, että mitä toimintaa pitäisi olla ja sinne useasti luetellaan sellaisia toimintoja, joita jo on. Pyritään reagoimaan ja vastaamaan tarpeeseen, joka nousee nuorten keskuudesta. Kokeillaan rohkeasti, jos jokin juttu toimii niin tehdään sitä, jos joku ei, niin ei väkisin yritetä vetää sitä.”*

Kysymykset nuorille:

1. Oletko käynyt nuorisotilalla, tai osallistunut muuten kunnan tai seurakunnan järjestämään nuorisotoimintaan, esim. kerhoon tai leirille?
2. Jos vastasit en, niin mistä syystä et ole osallistunut toimintaan?
3. Millaista toimintaa toivoisit? Valitse seuraavista: Nuorisotilan laajemmat aukioloajat, leirit, retkipäivät, yön yli retket, erilaisia kerhoja, toimintaa myös Kausalan ulkopuolelle, esim. Vuolenkoskelle, Sateenkaarikerho, liikuntamahdollisuuksia, esim. maksuton kuntosali, jotain muuta, mitä?
4. Sana vapaa

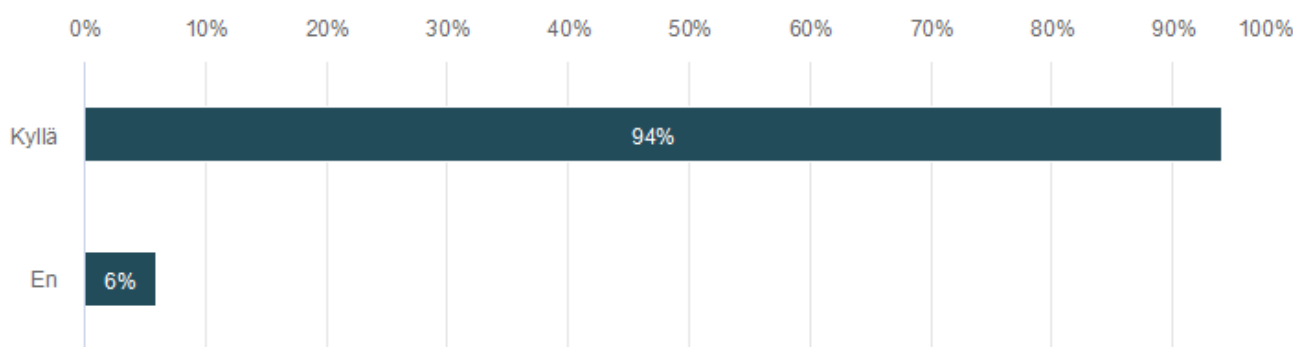
Perusraportti

Syrjäkylien nuorisotyö - Tavoittavuus ja merkityksellisyys litissä

Vastaajien kokonaismäärä: 54

1. Oletko käynyt nuorisotilalla, tai osallistunut muuten kunnan tai seurakunnan järjestämään nuorisotoimintaan, esim. kerhoon tai leirille?

Vastaajien määrä: 53

	n	Prosentti
Kyllä	50	94,3%
En	3	5,7%

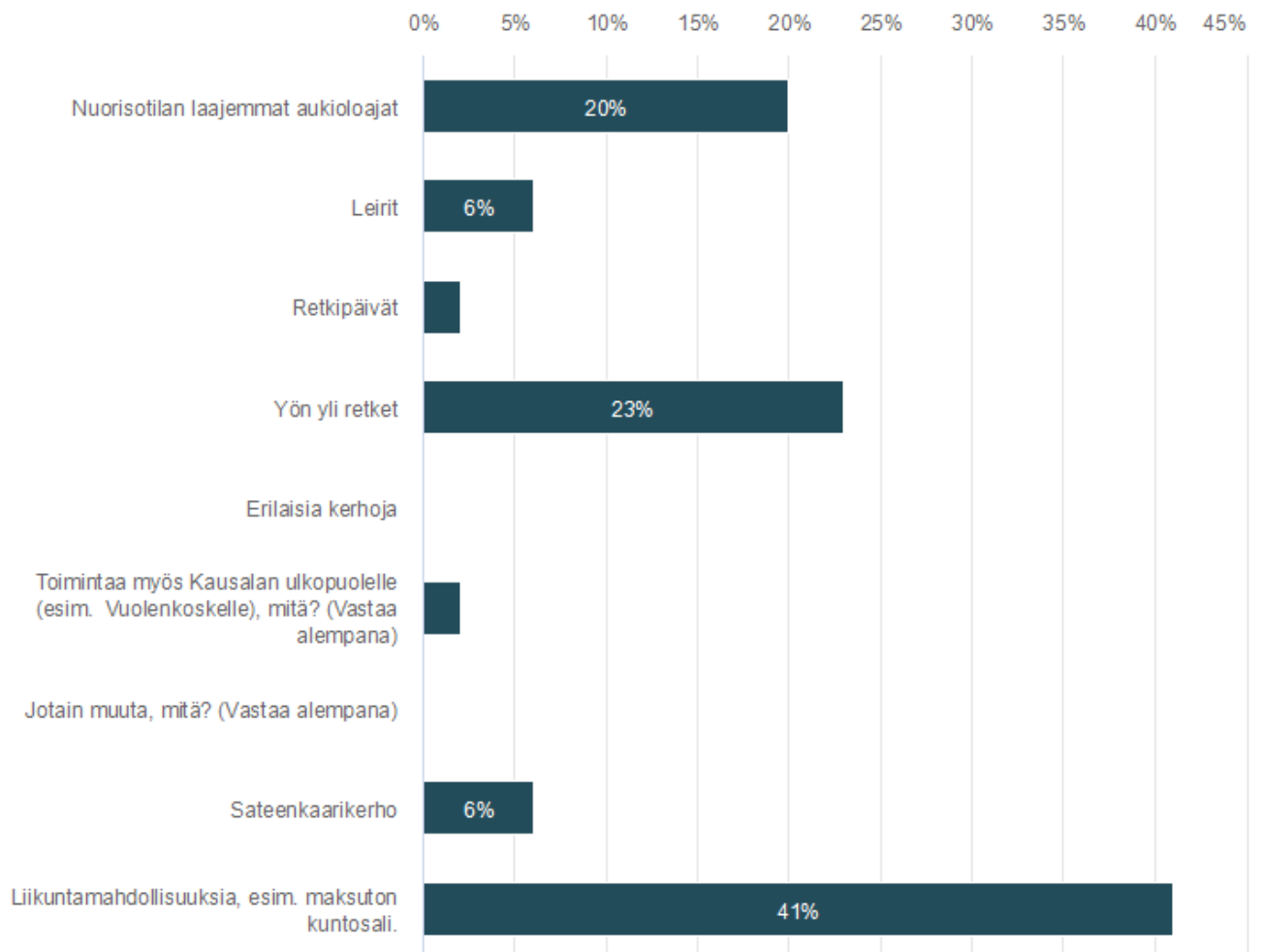
2. Jos vastasit en, niin mistä syystä et ole osallistunut toimintaan?

Vastaajien määrä: 3

Vastaukset
En ole käynyt nuorisotilalla koska kaveritkaan ei ole mennyt enkä halunnut mennä yksin.
ei ole kavereita iik 😞 😞 😞
Koska kiusataan

3. Millaista toimintaa toivoisit?

Vastaajien määrä: 51

	n	Prosentti
Nuorisotilan laajemmat aukioloajat	10	19,6%
Leirit	3	5,9%
Retkipäivät	1	1,9%
Yön yli retket	12	23,5%
Erilaisia kerhoja	0	0,0%
Toimintaa myös Kausalan ulkopuolelle (esim. Vuolenkoskelle), mitä? (Vastaa alempana)	1	2,0%
Jotain muuta, mitä? (Vastaa alempana)	0	0,0%
Sateenkaarikerho	3	5,9%

Liikuntamahdollisuuksia, esim. maksuton kuntosali.	21	41,2%
--	----	-------

4. Sana vapaa, mitä toimintaa haluaisit, että nuorisotoimi järjestää?

Vastaajien määrä: 19

LIITE 5/3

Vastaukset
Joo
Erilaisia tapahtumia nuorille ja nuorille aikuisille.
Laskettelu ja lautapeli iltoja
Ja Yö nuokku olisi kiva kokemus
Vähintään 2 yötä kestäviä leirejä/retkiä 😊
Höntsälemtopalloa
Leirejä ja yön yli retkiä ja maksuton kuntosali
Run
Maksuttomia liikuntamahdollisuuksia sekä erilaisia tapahtumia kuten keikkoja yms.
Mahdollisuudet harrastaa eri lajeja esim juuri maksuton kuntosali ja jääkiekko sekä sali-bandy vuoroja nuorille
Yönuokkuja, jolloin voisi ilmoittautua tulemaan yöksi nuokulle ja tarjolla olisi herkkuja, leivoksia yms. Voisimme katsoa yhdessä jonkin elokuvan.
Yö nuokku
kamppailulajeja
Eläinpelastuslaitoksen,jossa olisi myös nuorten mahdollista työskennellä.
ilmasta ruokaa enemmän nuokulla (sis. Herkut)
Yönuokkuja, voitais viettää aikaa pelaa lautapelei, korttii kaikkee kivaa tehdä 😊 Sit sinne pitäis ilmottautuu ja voitais kattoo jotain leffaaa
Jotain mihin pääsee kaverin kanssa matkalle, esim huvipuistot, trampapuistot tms
kuntosali vuoroja
liikuntamahdollisuudet, leirit